

20.11.2017

Asia/14

§ 1065

V 29.11.2017, Valtuutettu Sirkku Ingervon aloite päivähoiton laadun varmistamiseksi

HEL 2017-006099 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sirkku Ingervon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Ingervo Sirkku ym. valtuustoaloite Kvsto 17.5.2017 asia 25

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sirkku Ingervo ja 23 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että varhaiskasvatuksessa tulee pyrkiä lisäämään lastentarhanopettajien vakansseilla olevien suhteellista määrää tulevalla valtuustokaudella varhaiskasvatuksen laadun varmistamiseksi siten, että tavoitteena olisi, että laskennallisesti jokaisessa päiväkodin lapsiryhmässä olisi kaksi lastentarhanopettajan vakanssilla olevaa henkilöä yhtä lastenhoitajan vakanssilla olevaa kohden. Aloitteessa esitetään myös, että erityislastentarhanopettajien koulutusta tuetaan paikallisella opintovapaalla ja samalla edellytetään vähintään kahden vuoden sitoutumista Helsingin kaupungin päiväkodissa toimimiseen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Tavoitteena on, että lapsiryhmät muodostetaan siten, että jokaisessa ryhmässä on lastentarhanopettaja, jolla on kokonaisvastuu lapsiryhmän toiminnan suunnittelusta, suunnitelmallisuudesta ja tavoitteellisuuden toteutumisesta sekä toiminnan arvioinnista ja kehittämisestä. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimisesta ja toteutumisen arvioinnista vastaa lastentarhanopettaja. Varhaiskasvatuslaki korostaa pedagogiikan merkitystä ja samalla lastentarhanopettajan pedagogista vastuuta.

Lapsiryhmämitoituksessa olevien lastentarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä on suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa 39 %. Asetuksen mukainen lastentarhanopettajien määrä on 33,3 % hoito- ja kasvatushenkilöstöstä, joten Helsingissä on hieman enemmän lastentarhanopettajien vakansseja kuin asetus edellyttää.

Lastentarhanopettajien ja erityislastentarhanopettajien rekrytointi on haastavaa. Tällä hetkellä Helsingissä on avoinna noin 40 lastentarhanopettajan vakinaista paikkaa ja kelpoisuuden täyttäviä hakijoita hyvin vähän.

Yliopistojen lastentarhanopettajan koulutuspaikkamäärät eivät riitä vastaamaan pääkaupunkiseudun tarvetta. Koska väestön määrä kasvaa lähivuosina pääkaupunkiseudulla ja päiväkotihenkilökuntaa eläköityy, henkilökuntatarve kasvaa päiväkodeissa.

Lastentarhanopettajan rooli on merkityksellinen varhaiskasvatuksessa ja jokaiseen lapsiryhmään tarvitaan lastentarhanopettaja. Jotta jokaisessa lapsiryhmässä olisi kelpoisuuden täyttävä lastentarhanopettaja, tarvitaan noin 250 työntekijää lisää. Lisäksi tarvitaan jatkuvasti määräraaikaisia lastentarhanopettajia sijaisiksi.

Kaupunginjohtaja päätti vuonna 2010, että erityislastentarhanopettajiksi pätevoityville henkilöille voidaan maksaa täydet palkkaedut (100% varsinaisesta palkasta) enintään neljän kuukauden ajalta. Päätös on voimassa enintään 31.12.2020 saakka. Edellytyksenä on, että päteviä erityislastentarhanopettajia ei ole saatavissa työvoimapula- tai muista syistä. Henkilön tulee olla työskennellyt kaupungin palveluksessa ennen työvapaan alkamista yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta. Henkilön tulee sitoutua maksamaan kaupungille takaisin saamansa työvapaa-ajan palkkaedut, jos hän ei työvapaan jälkeen suostu työskentelemään erityislastentarhanopettajan tehtävässä tai jos hän omasta syystä eroaa tai erotetaan kaupungin palveluksesta takaisinmaksuehdon ollessa voimassa. Takaisinmaksuehto on voimassa kaksi vuotta työvapaan päättymisestä.

Vuonna 2017 suomenkieliseen varhaiskasvatukseen on kohdennettu erillismäärärahaa 1,3 miljoonaa euroa positiivisen diskriminaation perusteella.

Määrärahaa on käytetty pedagogisen osaamisen lisäämiseen, lisähenkilöstön palkkaamiseen sekä päiväkotien ja leikkipuistojen toiminnan kehittämiseen alueilla, joissa lasten ja perheiden syrjäytymisen riskitekijät ovat suuret. Määrärahalla on myös muutettu lastenhoitajien vakansseja lastentarhanopettajien vakansseiksi ja lastentarhanopettajien vakansseja erityislasterhanopettajan vakansseiksi. Määrärahalla on myös palkattu lisähenkilökuntaa. Haasteena on näissäkin tapauksissa kelpoisuudet täyttävän henkilökunnan saaminen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Ingervo Sirkku ym. valtuustoaloite Kvsto 17.5.2017 asia 25

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 13.11.2017 § 1030

HEL 2017-006099 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

13.11.2017 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.08.2017 § 23

HEL 2017-006099 T 00 00 03

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Varhaiskasvatuslain mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Helsingissä tavoitteena on, että lapsiryhmät muodostetaan siten, että jokaisessa ryhmässä on lastentarhanopettaja. Kokonaisvastuu lapsiryhmän toiminnan suunnittelusta, toiminnan suunnitelmallisuuden ja tavoitteellisuuden toteutumisesta sekä toiminnan arvioinnista ja kehittämisestä on lastentarhanopettajalla.

Varhaiskasvatuslaki korostaa pedagogiikan merkitystä ja samalla lastentarhanopettajan pedagogista vastuuta. Lastentarhanopettajat, lastenhoitajat ja muu varhaiskasvatuksen henkilöstö suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa yhdessä. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinnasta ja toteutumisen arvioinnista päiväkodeissa vastaa henkilö, jolla on lastentarhanopettajan kelpoisuus.

Helsingin suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa oli 31.5.2017 tilanteessa 1 593 lastentarhanopettajan ja 2 510 lastenhoitajan työtehtävää. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa oli samana ajankohtana 122 lastentarhanopettajaa ja 192 lastenhoitajaa. Lapsiryhmämitoituksessa olevien lastentarhanopettajien osuus hoito- ja kasvatushenkilöstöstä on suomen- ja ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa 39 %. Asetuksen mukainen lastentarhanopettajien määrä on 33,3 % hoito- ja kasvatushenkilöstöstä, joten Helsingissä on hieman enemmän lastentarhanopettajien vakansseja kuin asetus edellyttää.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa on 169 erityislastentarhanopettaja hoito- ja kasvatushenkilöinä. Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on tällä hetkellä 9 erityislastentarhanopettajaa, joista vain neljällä on erityislastentarhanopettajan tutkinto.

Vakinaisista lastentarhanopettajista suurin osa ovat vanhamuotoisen opistokoulutuksen saaneita. Sosiaalialan koulutuksen saaneita lastentarhanopettajia on vajaa kolmannes.

Lastentarhanopettajien ja erityislastentarhanopettajien rekrytointi on haastavaa. Tällä hetkellä Helsingissä on 43 lastentarhanopettajan vakinaista paikkaa avoinna ja päteviä hakijoita ei ole juuri lainkaan.

Yliopistojen lastentarhanopettajan koulutuspaikkamäärät eivät riitä vastaamaan pääkaupunkiseudun tarvetta. Tällä hetkellä lastentarhanopettajista noin 20 prosentilla on varhaiskasvatuksen kandidaatin koulutus, joka on sama määrä kuin vailla vaadittavaa koulutusta olevat lastentarhanopettajat. Erityislastentarhanopettajista 23 % ei ole vaadittavaa koulutusta. Lainsäädännön mukaan pyrimme aina palkkaamaan kelpoisen henkilön.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa on erityisen suuri puute koulutuksen saaneista lastenhoitajista. Lastenhoitajien vakansseista vain 80% on pystytty vakinaistamaan.

Väestö kasvaa lähivuosina koko pääkaupunkiseudulla samalla kun suuret ikäluokat ovat jäämässä eläkkeelle, jotka yhdessä tarkoittavat lisääntyvää henkilökuntatarvetta päiväkoteissa.

Aloitteessa mainittu lastentarhanopettajien määrä on lapsen kehityksen ja oppimisen kannalta olennainen asia. Lastentarhanopettajan rooli on merkityksellinen varhaiskasvatuksen antamisessa, jonka vuoksi jokaiseen lapsiryhmään tarvitaan lastentarhanopettaja. Tämän hetkinen vakinaisten lastentarhaopettajien tarve on noin 250 työntekijää, jotta meillä on kelpoiset lastentarhanopettajat jokaisessa lapsiryhmässä. Lisäksi tarvitsemme jatkuvasti määräaikaisia lastentarhanopettajia toimimaan vakinaisten lastentarhanopettajien työvapaiden sijaisina. Lastentarhanopettajien koulutuspaikkoja tulee lisätä huomattavasti, jotta voimme järjestää pedagogista toimintaa lain edellyttämällä tavalla.

Kaupunginjohtajan päätös vuodelta 2010 tarjoaa erityislastentarhanopettajaksi pätevöityville henkilöille täydet virka- tai työvapaa-ajan palkkaedut (100% varsinaisesta palkasta) enintään neljän kuukauden ajalta. Päätös on voimassa enintään 31.12.2020 saakka.

Henkilön tulee olla työskennellyt kaupungin palveluksessa ennen virka- tai työvapaan alkamista yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta. Henkilö sitoutuu maksamaan kaupungille takaisin saamansa virka- tai työvapaa-ajan palkkaedut, jos hän ei virka- tai työvapaan jälkeen suostu työskentelemään kaupungin tarjoamassa erityislastentarhanopettajan tehtävässä tai jos hän omasta syystä eroaa tai erotetaan kaupungin palveluksesta takaisinmaksuehdon ollessa voimassa. Takaisinmaksuehto on voimassa kaksi vuotta virka- tai työvapaan päättymisestä. Edellä mainittuun viitaten Helsinki tukee erityislastentarhanopettajaksi pätevöitymistä.

20.11.2017

Suomenkieliseen varhaiskasvatukseen on vuonna 2017 kohdennettu positiivisen diskriminaation perusteella myönnetty erillismäärärahaa 1,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa on käytetty pedagogisen osaamisen lisäämiseen, lisähenkilöstön palkkaamiseen sekä päiväkotien ja leikki-
puistojen toiminnan kehittämiseen alueilla, joissa lasten ja perheiden syrjäytymisen riskitekijät ovat suuret.

Määrärahalla on muutettu lastenhoitajien vakansseja lastentarhanopettajien vakansseiksi 49 ja lastentarhanopettajien vakansseja erityislastentarhanopettajiksi seitsemän (yhteensä 56 vakanssia). Haasteena näissäkin tapauksissa on ollut koulutetun henkilökunnan saaminen. Tämän lisäksi määrärahalla on palkattu lisähenkilökuntaa 26 henkilöä, joista erityisavustajia 6, lastenhoitajia 5, lastentarhanopettajia 6, erityislastentarhanopettajia 7 ja leikki-
puistoihin kaksi sosiaaliohjaajaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566